

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000360

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колосок Вадим Іванович

2. Vadym Kolosok

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 14-02-2024

Спеціальність за освітою: Музика і педагогіка

Місце роботи здобувача: Акціонерне товариство «Національна суспільна телерадіокомпанія України»

Код за ЄДРПОУ: 23152907

Місцезнаходження: вул. Юрія Ілленка, 42, Київ, 04119, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 4564; ДФ 26.850.023

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.11, 18.07.51, 18.09.09

Тема дисертації:

1. Взаємодія музики і художнього слова у формуванні мистецького аудіопростору України першої чверті XXI століття

2. The interaction of music and the artistic word in the formation of the art audio space of Ukraine in the first quarter of the 21st century

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вирішенню актуальної наукової проблеми, що полягає у дослідженні принципів взаємодії музики та художнього слова у процесі формування мистецького аудіопростору України першої чверті XXI століття. Актуальність пропонованої дисертаційної роботи визначається потребою системного й комплексного дослідження феномену світового й українського мистецького аудіопростору, з'ясування його типологічних, функціональних та інших особливостей. Вибудовується поняття мистецького аудіопростору як багатовимірного феномену, що включає види аудіального мистецтва, його окремі зразки, творців і слухачів, дотичних до вироблення, розповсюдження, відтворення й сприйняття продуктів художньої аудіотворчості з їхніми психофізіологічними особливостями внутрішнього ментального простору. Встановлено роль і значення музики, художнього слова, структури комунікативних процесів у формуванні сучасного

мистецького аудіопростору. Акцентується на факторі масового доступу до глобальних каналів передавання даних, серед яких цифрове та ефірне радіомовлення, «всесвітнє павутиння» інтернет-мереж, соціальні мережі, подкаст-сервіси, стримінгові платформи, що суттєво змінює викристалізований впродовж століть процес мистецької комунікації. Запропоновано базову структуру комунікації у сучасному мистецькому аудіопросторі: автор – твір – виконавець – аудіоформа твору – комунікативний простір – слухач. Констатовано, що у синтетичних аудіотворах встановлюється особливий вид внутрішніх взаємозв'язків – інтермедіальність, що базується на взаємодії художніх кодів різних видів мистецтв (музики, літератури, озвученого художнього слова, театральної гри). Наведено непоодинокі випадки явища інтертекстуальності («вбудовування» у музичний текст інтрамузичних першоджерел). Інтермедіальність, інтертекстуальність разом з програмовістю, що часто використовуються в аудіотворчості, є концептуальними складовими феномену музично-вербальної еміненності. Постульовано, що з деякими музичними творами, завдяки їх включеності до певного контексту, у слухачів складаються стійкі асоціації. Ця особливість пов'язана з феноменами мистецького коду і коду культури. Використання в процесі аудіотворчості музики, що є певним символом (мистецький код) є одним із засобів виразності в аудіотворчості. Визначено, що основні виразні засоби музики (ритм, темп, тембр, інтонація, лад, гармонія, форма, регістр, динамічні відтінки, паузи, фактура, інструментовка), художнього слова (інтонація, наголос, паузи, темп, динамічні відтінки, відносна висота мовлення), шумів та звукових ефектів (темп, тембр, регістр) можуть активно взаємодіяти між собою завдяки закладеній у них семантичній та звуковій інформації. В процесі аудіотворчості способи співвідношення цих звукових пластів, внутрішні взаємозв'язки метроритмічного, темпового, тембрового, інтонаційно-емоційного, динамічного, фактурного різноманіття синтетичного явища «музика+слово+шуми+звукові ефекти» стають умовами появи цілісного звукообразу аудіотвору, від якого залежить його мистецька вага та вплив на реципієнта (слухача) аудіопродукту. Встановлено, що головним пластом аудіопартитури в аудіокнигах, радіоспектаклях, художніх радіопрограмах є озвучене художнє слово, а структурні параметри музики у великих формах аудіомистецтва пов'язані з феноменами хронометражу та звукового монтажу. Характерною особливістю рекламних, соціальних, літературно-музичних, промоційних роликів, заставок, джінглів визначено принцип монтування мовленого слова, виходячи зі структурних, метроритмічних та інших особливостей музичного фрагменту. Важливим виразним засобом малих форм аудіотворчості визначено порушення інерції, тобто звичного для слухача ходу подій. В дисертації надано практичні рекомендації щодо проведення підготовчої роботи, етапу студійного чи позастудійного запису акторів, дикторів, ведучих і співрозмовників, редагування деяких технічних параметрів звукового матеріалу, якісного монтажу аудіофонограм. На основі практичного досвіду автора пропонуються поради щодо недопущення виникнення слухового дискомфорту у слухача в процесі поєднання музики з художнім словом, шумами, звуковими ефектами. Ключові слова: мистецький аудіопростір, світовий та український мистецький аудіопростір, формування мистецького аудіопростору України першої чверті XXI століття, музика в аудіопросторі, художнє слово в аудіопросторі, комунікативні процеси в аудіопросторі, взаємодія музики і художнього слова в аудіопросторі, інтермедіальність, еміненність, коди культури, сучасне мистецтво, автор, композитор, музична творчість, інтерпретація, звукозапис, звукообраз, звукорежисер, аудіопартитура.

2. The dissertation is devoted to solving an urgent scientific problem, which is to study the principles of interaction between music and artistic words in the process of forming the artistic audio space of Ukraine in the first quarter of the twenty-first century. The relevance of the proposed thesis is determined by the need for a systematic and comprehensive study of the phenomenon of the world and Ukrainian artistic audio space, as well as the clarification of its typological, functional and other features. Develops a concept of artistic audio space as a multidimensional phenomenon that includes types of audio art, its individual samples, creators and listeners involved in the production, distribution, reproduction and perception of artistic audio products, as well as their psychophysiological features of the internal mental space. The role and significance of music, artistic words, and the structure of communication processes in the formation of the contemporary artistic audio space are determined. The author emphasizes the factor of mass access to global data transmission channels, including digital and terrestrial radio broadcasting, the World Wide Web, social networks, podcast services, and streaming

platforms, which significantly changes the process of artistic communication that has been crystallized over the centuries. The proposed basic structure of communication in the contemporary artistic audio space is the following: author – work – performer – audio form of the work – communicative space – listener. The author states that synthetic audio works establish a special type of internal relationships – intermediality, which is based on the interaction of artistic codes of different types of arts (music, literature, spoken word, theater). The author presents numerous cases of the phenomenon of intertextuality ("embedding" of intramusical primary sources in the musical text). Intermediality, intertextuality, along with programmability, which are often used in audio creativity, are conceptual components of the phenomenon of musical-verbal eminence. It is postulated that listeners have strong associations with some musical pieces due to their inclusion in a certain context. This feature is related to the phenomena of artistic code and cultural code. The use of music that is a certain symbol (artistic code) in the process of audio creation is one of the means of expressiveness in audio creation. It has been determined that the main expressive means of music (rhythm, tempo, timbre, intonation, harmony, form, register, dynamic shades, pauses, texture, instrumentation), artistic words (intonation, emphasis, pauses, tempo, dynamic shades, relative pitch), noise and sound effects (tempo, timbre, register) can actively interact with each other due to the semantic and sound information they contain. In the process of audio creation, the ways of correlating these sound layers, the internal interrelationships of metrical, tempo, timbre, intonation-emotional, dynamic, textural diversity of the synthetic phenomenon "music + words + noise + sound effects" become the conditions for the emergence of a holistic sound image of an audio work, on which its artistic weight and impact on the recipient (listener) of the audio product depend. It is established that the main layer of the audio score in audiobooks, radio plays, and artistic radio programs is the voiced artistic word, and the structural parameters of music in large forms of audio art are related to the phenomena of timing and sound editing. A characteristic feature of advertising, social, literary, musical, promotional audio clips, screensavers, and jingles is the principle of editing the spoken word based on the structural, metrical, and other features of the musical fragment. An important expressive means of small forms of audio creativity is the violation of inertia, i.e. the usual course of events for the listener. The dissertation provides practical recommendations for preparatory work, the stage of studio or off-studio recording of actors, announcers, presenters and interlocutors, editing some technical parameters of the sound material, and high-quality editing of audio recordings. Based on scientific research and practical experience, the author offers advice on how to prevent auditory discomfort in the listener in the process of combining music with artistic words, noises, and sound effects. Key words: artistic audio space, global and Ukrainian artistic audio space, formation of the artistic audio space of Ukraine in the first quarter of the XXI century, music in audio space, artistic word in audio space, communicative processes in audio space, interaction of music and artistic word in the audio space, intermediality, emergence, codes of culture, contemporary art, author, composer, musical creativity, interpretation, sound recording, sound image, sound director, audio score.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Колосок В. І. Музика в українському радіотеатрі: специфіка, виразні засоби, періодизація, постаті митців. Актуальні питання гуманітарних наук : наук. зб. 2020. Дрогобич: ДДПУ імені І. Франка. Вип. 30, том 1. С. 133–140. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/30.212211>

- Колосок В. І. Складники комунікаційних процесів у сучасному академічному та масовому музичному мистецтві України: історичні передумови, структура, напрями досліджень. Музичне мистецтво і культура : наук. вісник. 2021. Одеса: ОНМА імені А. В. Нежданової. Вип. 32, кн. 1. С. 260–276. DOI <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2021-32-1-20>
- Колосок В. І. Аналіз характерних особливостей сучасних українських естрадних хітів на прикладі творів-переможців міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення» 2004, 2016, 2022 років. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2022. Київ: НАКККіМ. № 3. С. 233–240. DOI <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2022.266114>
- Колосок В. І. Види взаємодії музики та озвученого слова у сучасному світовому аудіопросторі. Сучасний культурний простір у мистецтвознавчому дискурсі : Зб. матеріалів Міжн. дистанц. наук.-практ. конф., Київ, 14 листопада 2019 р. Київ : НАКККіМ, 2019. С. 103–105.
- Колосок В. І. Особливості діяльності продюсера і саундпродюсера в сучасній музичній культурі. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: творчі діалоги : Зб. наукових праць / Упор., наук. ред., відп. за вип. : С. Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2020. С. 90–96.
- Колосок В. І. Типологічні особливості сучасного світового аудіо простору. Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : Матеріали Чотирнадцятої Міжнарод. наук.-творчої дистанц. конф., Київ, 23 жовтня 2020 р. Київ : НАКККіМ, 2020. С. 139–142.
- Колосок В. І. Дослідження комунікативних особливостей творів сучасної української академічної музики та масової культури. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: досягнення, інновації, перспективи : Зб. наукових праць / Упор., наук. ред., відп. за вип. : С. Садовенко. Київ: НАКККіМ, 2022. С. 50–61.
- Колосок В. І. Всеукраїнський мистецький проект «Коляда-триб'ют» як приклад національного патріотизму та спосіб ревіталізації нематеріальної культурної спадщини. Традиційна культура в умовах глобалізації: виклики війни : Матеріали наук.-практичної конф. з міжнарод. участю (17–18 червня 2022 р.). Харків: Друкарня Мадрид, 2022. С. 78–81

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U100097

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садовенко Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Sadovenko

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9166-5259

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карась Ганна Василівна

2. Hanna V. Karas

Кваліфікація: д.мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1440-7461

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фрайт Оксана Володимирівна

2. Oksana Frait

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вежневєць Ірина Леонідівна
2. Vezhnevets Iryna Leonidivna

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214142**Місцезнаходження:** вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Грищенко Валентина Іванівна
2. Valentina I. Grishenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214142**Місцезнаходження:** вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Афоніна Олена Сталівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Афоніна Олена Сталівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Терещенко А. С.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна